

Nieuwsbrief Agenda Vitaal Platteland

Nr. 9, mei 2019

Bevat nieuws vanuit de ambtelijke voorbereiding van de Agenda Vitaal Platteland voor alle hierbij betrokkenen en geïnteresseerden.

Voortgang agenda vitaal platteland

Zo goed als alle projecten uit de vier agenda's vitaal platteland zijn in uitvoering.

Zo loopt momenteel bijvoorbeeld het project ter bestrijding van de bloedluis, waar twee jaar geleden nog fipronil voor werd gebruikt. Met een tiental pluimveehouders wordt nu Integrated Pest Management toegepast, een systematiek die in de tuinbouw al succesvol is, en bestaat uit preventie, monitoring en verantwoorde toepassing van middelen, waardoor resistentie en residuvorming zo veel mogelijk wordt voorkomen.

De Stichting Zeldzame Huisdierrassen is de boer op gegaan om het houden van zeldzame rassen te promoten. Er zijn excursies gehouden voor belangstellende boeren en gesprekstafels. Enkele ondernemers nemen zeldzame rassen op in hun bedrijfsbiodiversiteitsplan (opgesteld met Landschapsbeheer Gelderland) en anderen kijken hoe vlees direct kan worden afgezet. Door Gelderse Natuur en Milieufede-

ratie, Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek, Coöperatief Agrarisch Natuur Collectief Veluwe, LTO Noord, Coöperatieve Agrarische Natuurbeheervereniging Collectief Rivierenland, Gelders Particulier Grondbezit, Geldersch Landschap & Kastelen, IVN Gelderland, Natuurmonumenten en Stichting Landschapsbeheer Gelderland is een Actieplan Natuurinclusieve landbouw opgezet. Intussen is de subsidieregeling Natuurinclusieve landbouw een groot succes, getuige de vele aanvragen. Op dit moment is nog een budget beschikbaar voor ondernemersbegeleiding, dat mooi past bij de komende warme sanering varkenshouderij.

Stand van zaken warme sanering varkenshouderij

Op 24 april was er een informatiebijeenkomst over de warme saneringsregeling varkenshouderij, georganiseerd door de provincies Utrecht en Gelderland, waar Gelderse en Utrechtse gemeenten aan mee deden.

Besproken is dat de concept-regeling nu voor reactie is opengesteld via de internetconsultatie. De Oostelijke gemeenten verwachten dat de regeling tot weinig gehonoreerde aanvragen zal leiden omdat alleen op geur wordt gerankt, het is een gemiste kans dat niet ook op bijv. de reductie van de ammoniakemissie en depositie meetelt.

Gemeenten gaan nu elke varkenshouder een brief sturen, waarin deze gewezen wordt op wat er komt. Wijs hem op de mogelijkheid op de concept-regeling te reageren en dat de gemeente klaarstaat met flankerend beleid. Enkele gemeenten hebben al keukentafelgesprekken georganiseerd en staan klaar om de stoppende varkenshouders te begeleiden bij de bestemmingswijziging en evt. naar ander werk.

De openstelling van 15 augustus tot 30 september. De varkenshouder die mee wil doen moet zijn varkenshouderijlocatie definitief en onherroepelijk beëindigen, de milieuvergunning laten intrekken, de varkensrechten laten doorhalen en de stallen laten slopen. Sloop is dus verplicht en ook de intensieve veehouderijbestemming moet worden doorgehaald. Een boer met een gemengd bedrijf mag dus bijv. niet doorgaan met pluimvee of kalveren.

Het enige selectie criterium is: geuroverlast. Er wordt beoordeeld hoeveel geuroverlast (odeur) de locatie veroorzaakt op geurgevoelige objecten in een straal van 1000 m om de stad heen. De subsidie voor de varkensrechten is marktconform. Daarnaast ontvangt de deelnemer nog een vergoeding die gebaseerd is op de dagwaarde van de stallen.

Alleen varkenshouders die voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting mogen meedoen, dat betekent dat de zogenoemde goedgostoppers zijn uitgesloten.

In Overijssel gaan erfcoaches bij de boeren langs met een toolkit, waarmee ze de boer naar zo'n 8 toekomstperspectieven op weg kunnen helpen, zoals stoppen, korte ketens, functieverandering, naar ander werk.

In Gelderland is er voor ondernemersbegeleiding een subsidiebudget beschikbaar met een hoogte van € 450.000. Ook in de provincie

Utrecht is een subsidie voor ondernemersbegeleiding mogelijk.

Innovatieregelingen

Naast de sanering komt er ook een innovatieregeling, die naar verwachting niet beperkt is tot de concentratiegebieden. De regeling wordt uitgevoerd door de POV en stelt de leefomgeving centraal. De ontwikkeling van innovatietechnieken die de overlast voor de leefomgeving (geur, ammoniak) reduceren wordt aangejaagd met de subsidie. Het gaat dan om maatregelen voor de stal en de mest. Om deze maatregelen in de praktijk te kunnen beproeven is door de provincies Gelderland, Brabant, Limburg en Overijssel de proefstalstatus voor geur op basis van de Crisis en Herstelwet aangevraagd. De POV roept gemeenten op om contact op te nemen (Paul Jansen: 06-54273754), als zij in hun gemeente boeren kennen die hun stal hiervoor beschikbaar willen stellen.

Voor de uitrol van overlast reducerende maatregelen is € 32 mln aan subsidie begroot, een regeling met criteria hiervoor is nog niet bekend.

Nadere informatie:

- [Het ervaringsonderzoek Subsidieregeling Sanering Varkenshouderijen](#)
- www.vitalevarkenshouderij.nl
- www.internetconsultatie.nl (hierop staat de conceptregeling)

Nationaal Strategisch Plan

De regels waaraan landbouwsubsidies moeten voldoen worden door de EU vastgelegd in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

Waarschijnlijk kent u het GLB van de hectaretoeslag, collectief agrarisch natuurbeheer, of POP3-subsidies. Het GLB heeft een looptijd van 7 jaar. De huidige periode eindigt op 31 december 2020. Momenteel wordt gewerkt aan de Nederlandse invulling van het GLB voor

de periode 2021-2027: het Nationaal Strategisch Plan (NSP). Het NSP heeft betrekking op alle EU landbouwsubsidies, zowel basispremie als nieuwe 'ecoregelingen', sectormaatregelen, plattelandsontwikkeling als LEADER.

Het NSP wordt opgesteld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Provincies, de Unie van Waterschappen, en het Ministerie van Infrastructuur en Water. Belanghebbenden worden hierbij betrokken. Daartoe wordt op 23 mei een Stakeholdersconferentie georganiseerd. Alle informatie hierover vindt u op <https://toekomstglb.nl/>.

Subsidie investeringen voor agrarisch waterbeheer

Individuele landbouwers in Gelderland kunnen subsidie aanvragen voor investeringen die bijdragen aan agrarisch waterbeheer.

De investeringen moeten bijdragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit of de beschikbaarheid van water. De subsidie is beschikbaar voor alle investeringen die op een vastgestelde lijst staan. Het gaat bijvoorbeeld om apparatuur voor precisiebemesting, ondiepe grondbewerking of spuitapparatuur. Ook is subsidie beschikbaar ter voorkoming van erfafspoeling of voor het uitbreiden van mestopslag. De subsidie kan aangevraagd worden tussen 27 mei en 8 juli 2019.

Er is in totaal 2,8 miljoen euro subsidie beschikbaar. Per aanvraag wordt maximaal € 20.000,- verstrekt.

De toekenning van de subsidie vindt plaats op basis van een score die vooraf is vastgesteld per investeringscategorie. Het subsidiepercentage bedraagt 40% van de subsidiabele kosten. Meer informatie staat op <https://www.gelderland.nl/POP3-Fysieke-investeringen-DAW-2019>.

Tweede Herenboerderij komt in Gelderland

Een Herenboerderij is een coöperatie van consumenten (150-200 gezinnen) die een boer inhuren om voedsel voor hun te telen op een gemengd agrarisch bedrijf van circa 20 ha.

Het concept bedruipt zich zelf. De gezinnen leggen een bedrag in waarmee een startkapitaal gevormd wordt om de boerderij te starten. Vervolgens is er een abonnement van circa 10 euro per week per mond. De coöperatie bepaald wat er op het bedrijf gebeurt, welke groenten, gewassen geteeld en dieren gehouden worden. In Boxtel is 3 jaar geleden de eerste opgericht en loopt succesvol. Vanuit Boxtel is een Stichting Herenboeren Nederland opgericht met als doel om het ook elders in Nederland te laten ontstaan. Op verschillende plekken in Nederland lopen initiatieven om er een op te richten. Onder andere in Ede en nu ook in Loenen.

De locatie is de zorgboerderij van Natuurmonumenten De Groote Modderkolk in Loenen. Op 25 mei zal de officiële opening plaatsvinden. Zie ook de website <https://grootemodderkolk.herenboeren.nl/>

Voedselbeleid in Gelderland

Eind vorig jaar dienden Provinciale Staten een motie in om Gelderse streekproducten meer onder de aandacht te krijgen. Ook willen vrijwel alle partijen kijken welke mogelijkheden er zijn om Gelderse streekproducten goed herkenbaar aan te bieden aan de consument zodat het gemakkelijker wordt om ervoor te kiezen in de winkel.

In Gelderland staat een actief voedselbeleid al langer op de agenda. Regionaal geproduceerd voedsel heeft veel voordelen. Het is onder meer goed voor de lokale economie en beter voor het milieu. Er is het Gelders Kennisnetwerk Voedsel, dat zich inzet voor kortere regionale voedselketens. Het biedt Gelderse ge-

meenten praktische voorbeelden en oplossingen, door het organiseren van bijeenkomsten en advies op maat.

Binnenkort verschijnt er een onderzoek dat het belang van korte ketens in Gelderland onderbouwt met cijfers. Daarin staat dat de omvang van de korte ketens groter is dan de biologische landbouw. Wat verder opvalt is dat hoe meer bewerkingsstappen een product ondergaat, hoe moeilijker het beschikbaar is in de korte ketens. Een appel is makkelijk te krijgen bij een boer in de regio. Producten die meer bewerking nodig hebben, zoals vlees of melk, vind je moeilijker terug in de eigen regio. Als we de korte ketens willen stimuleren, kunnen we daar wat in veranderen.

Openstelling POP3 Korte keten: zomer 2019

Vanaf 20 juni 2019 tot en met 20 september 2019 zal de POP3 regeling Korte Voorzieningsketens voor de vierde en zeer waarschijnlijk laatste keer worden opengesteld. De openstelling heeft als doel om de korte voorzieningsketen te versterken door een samenwerkingsverband van tenminste een gemeente en een lokale voedselproducent.

Met de afgelopen openstellingen zijn er nu in totaal ruim 25 samenwerkingsprojecten ondersteund met deze regeling. De eerste projecten zijn inmiddels afgerond en hebben mooie resultaten opgeleverd (zie ook <http://www.voedselbijgeldersegemeenten.nl/>). Het is onze wens dat uiteindelijk in alle Gelderse gemeenten samenwerkingsverbanden zijn ontstaan om korte voorzieningsketens te bevorderen. Dit jaar zal de regeling nagenoeg ongewijzigd worden ten opzichte van de 3e tranche. Meer informatie over de openstelling is te vinden op: <https://www.gelderland.nl/POP3-Korte-voorzieningsketens> Neem voor meer informatie over deze openstelling contact met ons op via "[Advies op maat](#)".

Innovatieve Concepten 2019

Van 18 maart t/m 6 mei kon POP3-subsidie worden aangevraagd voor de (door)ontwikkeling van innovatieve concepten die passen binnen het in 2015 door GS vastgestelde Koersdocument en bijdragen aan de doelen uit het ontwerp-klimaatakkoord en/of de Gelderse Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

Innovatieve Concepten leveren een bijdrage aan de transitie naar kringlooplandbouw. Deze zogenaamde 'small wins' zijn kleine maar betekenisvolle projecten, die, indien de goede mechanismen worden geactiveerd, kunnen accumuleren tot systeemverandering.

Er zijn 26 projecten ingediend voor een subsidiebedrag van 2,3 miljoen euro. Deze projecten worden eerst beoordeeld op ontvankelijkheid. De ontvankelijke projecten zullen op 15 juli worden voorgelegd aan de Adviescommissie POP3. Er is 1,25 miljoen euro beschikbaar. De beste projecten zullen worden gehonoreerd.

Openstelling subsidie samenwerking agrarisch waterbeheer akkerbouw en pluimveehouderij

Individuele landbouwers in Gelderland kunnen samen met ketenpartijen subsidie aanvragen voor projecten gericht op samenwerking tijdens de uitvoering van innovatieprojecten in de akkerbouw en pluimveehouderij.

De projecten moeten bijdragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit of de beschikbaarheid van water. De subsidie kan aangevraagd worden tussen 13 mei en 24 juni 2019. Provincie Gelderland nodigt specifiek akkerbouwers en pluimveehouders uit om gebruik te maken van deze subsidie. In de afgelopen jaren heeft de provincie subsidie verstrekt voor soortgelijke projecten bij onder andere melkveehouders en fruittellers.

De toekenning van de subsidie vindt plaats op basis van een beoordeling door een onafhankelijk commissie aan hand van vastgestelde criteria. Het subsidiepercentage bedraagt maximaal 100% van de subsidiabele kosten.

Privacy

Deze nieuwsbrief voldoet aan de nieuwe wetgeving omtrent de privacy. U ontvangt deze per e-mail omdat u eerder met ons hebt samengewerkt of aangaf geïnteresseerd te zijn in deze nieuwsbrief. Als u deze nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen, dan kunt u dat per retourmail doorgeven.

Meer informatie:

Bij Leo Blanken, provincie Gelderland
l.blanken@gelderland.nl
tel. 026-359 9069 / 06-528 02 208
Yvonne Geelen, y.geelen@gelderland.nl

Aan deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.